

คลินิกพืช Plant Clinic

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 0-2579-0151-8

คลินิกพืช (Plant Clinic)

เป็นงานบริการของสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืชในการให้คำปรึกษาปัญหาด้าน
ศัตรูพืชแก่เกษตรกรหรือผู้ปลูกพืชที่มีปัญหา

หน้าที่เบื้องต้น ทำการตรวจวินิจฉัยสาเหตุของอาการผิดปกติของพืชนั้นๆ ว่าเกิดจาก
โรคพืชชนิดใด เช่น เชื้อรา เชื้อแบคทีเรีย เชื้อไวรัส และไส้เดือนฝอยศัตรูพืช หรือความผิดปกติ
ของพืชที่เกิดจากสาเหตุอื่น

หากพบว่า ตัวอย่างพืชมีร่องรอยการทำลายของศัตรูพืชอื่น จะทำการประสานกับ
กลุ่มกีฏและสัตววิทยา เพื่อวินิจฉัยและให้คำแนะนำที่เหมาะสมในการป้องกันกำจัดโรค

เปิดทำการ : วันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 9.00 – 16.00 น.

ปิดทำการ : วันเสาร์ – วันอาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ และวันที่ประกาศหยุดเป็นกรณีพิเศษ

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 0-2579-0151-8

หากพบปัญหาพืชมีอาการผิดปกติ ต้องการทราบสาเหตุและรับคำแนะนำ

ควร นำตัวอย่างพืชที่มีอาการผิดปกตินั้นๆ มาขอคำปรึกษาที่ **คลินิกพืช (Plant Clinic)**
และ **ควร** ถ่ายภาพสภาพแวดล้อมในพื้นที่ ที่มีปัญหา เพื่อประกอบการพิจารณาของเจ้าหน้าที่

การเก็บตัวอย่างพืชที่แสดงอาการผิดปกติ โทรปรึกษาเจ้าหน้าที่
เบอร์โทรศัพท์ 02 579 9583 เพื่อขอวิธีการเก็บตัวอย่างพืชที่ถูกต้อง

ขั้นตอนการทำงานคลินิกพืช

เกษตรกรส่งตัวอย่าง

รับตัวอย่าง

1. สอบถามรายละเอียด
2. กรอกเอกสาร (1)

วินิจฉัย

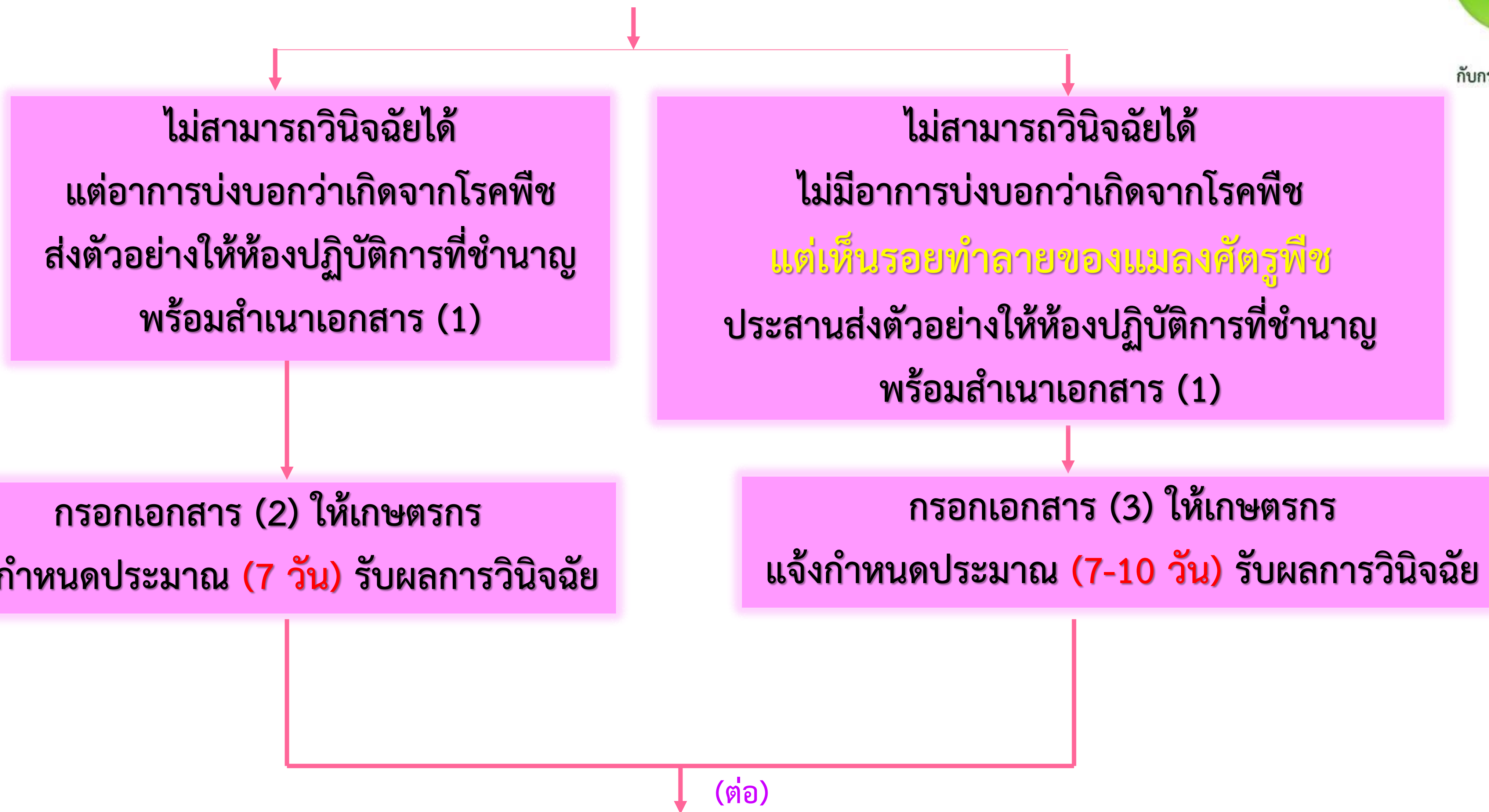
วินิจฉัยได้และให้คำแนะนำ

แจ้งผลให้เกษตรกรทราบทันที

เก็บเอกสาร (1) เข้าแฟ้มและบันทึกข้อมูลในเอกสาร (4)

ไม่สามารถวินิจฉัยได้
ส่งตัวอย่างให้ห้องปฏิบัติการที่ชำนาญ

(ต่อ)

เอกสาร 1 (แบบฟอร์มขอรับบริการตรวจวินิจฉัยศัตรูพืช)

สแกนเพื่อดูเอกสาร 1

แบบฟอร์มขอรับบริการตรวจวินิจฉัยศัตรูพืช

ตัวอย่างที่ : _____

วันที่รับตัวอย่าง.....วันที่ติดตามผล.....

ข้อมูลเกษตรกร

ชื่อเกษตรกร.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ที่อยู่.....

ข้อมูลตัวอย่างสำหรับการวินิจฉัย

ชื่อพืช.....พันธุ์.....อายุพืช/ระยะการเจริญเติบโต.....

วันที่เก็บตัวอย่าง.....ก่อนหน้านี้อุปการพืช.....

สถานที่ปลูก.....

☐ ไร่ ☐ สวน ☐ แปลง/โรงเพาะชำ ☐ สวนครัว ☐ โรงเก็บ ☐ อื่นๆ.....

ส่วนที่พบอาการผิดปกติ ☐ ราก ☐ กิ่ง ☐ ลำต้น ☐ ใบ ☐ ยอด ☐ ดอก ☐ ผล ☐ เมล็ด.....

ลักษณะอาการ ☐ ใบจุด ☐ ใบไหม้ ☐ ใบด่าง ☐ กิ่งแห้ง ☐ ต้นเหี่ยว ☐ ผลร่วง ☐ แคระแกร็น ☐ เน่า ☐ อื่นๆ.....

รายละเอียดอาการเพิ่มเติม(ถ้ามี).....

การระบาด ☐ ต้นเดียว ☐ เป็นพุ่ม ☐ ทั่วสวน ☐ อื่นๆ.....

สภาพแวดล้อม ☐ แห้งแล้ง ☐ ฝนชุก ☐ ลมพัด ☐ อื่นๆ.....

ชนิดของดิน/วัสดุปลูก ☐ ดินเหนียว ☐ ดินทราย ☐ ดินร่วน ☐ ดินร่วนปนทราย ☐ อื่นๆ.....

พื้นที่ปลูก (ไร่-งาน-ตารางวา).....ปลูกมากี่ปี.....

แปลง/บริเวณข้างเคียงปลูก.....

สารป้องกันกำจัดโรคพืช.....

สารป้องกันกำจัดแมลง.....

สารป้องกันกำจัดวัชพืช.....

ชื่อเจ้าหน้าที่รับข้อมูล.....

ผลการวินิจฉัย

ชื่อศัตรูพืช.....

คำแนะนำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วันที่แจ้งผล.....ชื่อผู้วินิจฉัย.....

เรียน กลุ่มวิจัย / กลุ่มงาน.....

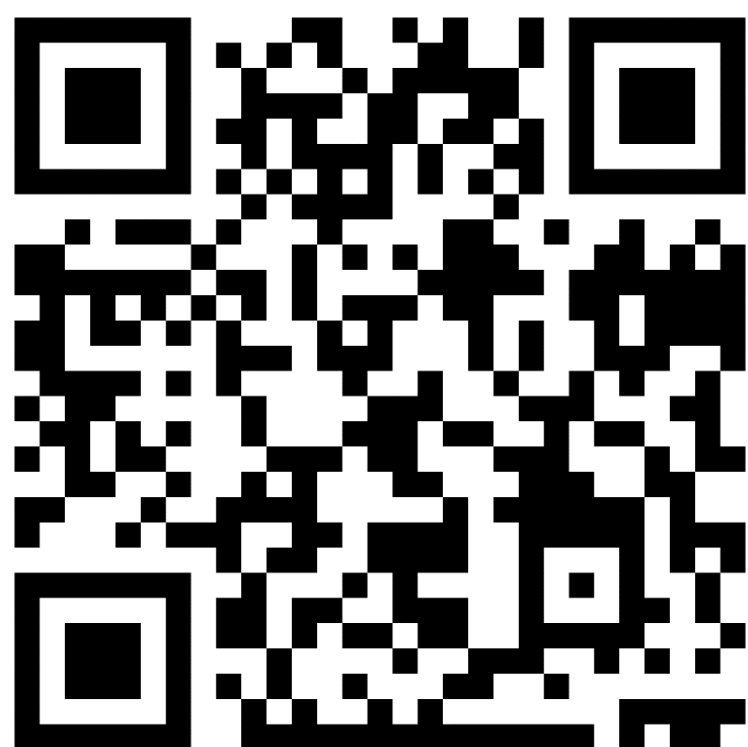
เพื่อวินิจฉัยตัวอย่างที่ส่งมาพร้อมนี้ และได้ผลการใดโปรดตอบกลับในแบบฟอร์มนี้และส่งคืนคลินิกพืช

คลินิกพืช ดิฉันศิริลักษณ์ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร โทรศัพท์ ๐-๒๕๖๙-๖๕๕๖๖

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 0-2579-0151-8

เอกสาร 2 (ใบรับตัวอย่างพืช)

สแกนเพื่อดูเอกสาร 2

คลินิกพืช	คลินิกพืช
ใบรับตัวอย่างพืช	ใบรับตัวอย่างพืช
ตัวอย่างพืชเลขที่ _____	ตัวอย่างพืชเลขที่ _____
ชนิดพืช _____	ชนิดพืช _____
วันที่รับตัวอย่าง _____	วันที่รับตัวอย่าง _____
เจ้าหน้าที่ผู้รับตัวอย่างพืช _____	เจ้าหน้าที่ผู้รับตัวอย่างพืช _____
วันที่ติดตามผลการวินิจฉัย _____	วันที่ติดตามผลการวินิจฉัย _____
เบอร์โทรติดต่อกลับคลินิกพืช 0-2579-9583	เบอร์โทรติดต่อกลับคลินิกพืช 0-2579-9583
หมายเหตุ _____	หมายเหตุ _____
คลินิกพืช กลุ่มวิจัยโรคพืช ดักแด้และศรัทธาการ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900	คลินิกพืช กลุ่มวิจัยโรคพืช ดักแด้และศรัทธาการ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

ตัวอย่าง

คลินิกพืช	คลินิกพืช
ใบรับตัวอย่างพืช	ใบรับตัวอย่างพืช
ตัวอย่างพืชเลขที่ _____	ตัวอย่างพืชเลขที่ _____
ชนิดพืช _____	ชนิดพืช _____
วันที่รับตัวอย่าง _____	วันที่รับตัวอย่าง _____
เจ้าหน้าที่ผู้รับตัวอย่างพืช _____	เจ้าหน้าที่ผู้รับตัวอย่างพืช _____
วันที่ติดตามผลการวินิจฉัย _____	วันที่ติดตามผลการวินิจฉัย _____
เบอร์โทรติดต่อกลับคลินิกพืช 0-2579-9583	เบอร์โทรติดต่อกลับคลินิกพืช 0-2579-9583
หมายเหตุ _____	หมายเหตุ _____
คลินิกพืช กลุ่มวิจัยโรคพืช ดักแด้และศรัทธาการ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900	คลินิกพืช กลุ่มวิจัยโรคพืช ดักแด้และศรัทธาการ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

สแกนเพื่อดูเอกสาร 3

หลักเกณฑ์ในการส่งผลงาน เพื่อตรวจจำแนก / วิเคราะห์ชนิด

1. ส่งตัวอย่างผลงานอย่างน้อย 4 ตัวอย่าง
2. กรอกข้อมูลตามแบบฟอร์มให้ครบถ้วน
3. ทางพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ในการ คัด / เก็บ ตัวอย่างไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
4. นิสิต นักศึกษา ที่ส่งตัวอย่างมาจำแนกเพื่อการศึกษาเกี่ยวกับแมลง ให้ระบุชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิชาที่เรียนด้วย
5. ให้ติดคอเจ้าหน้าที่หลังจากส่งตัวอย่าง 2 - 3 สัปดาห์

(นายจารุวัฒน์ แด่กุล)

หัวหน้ากลุ่มงานอนุกรมวิธานแมลง

สำหรับผู้ส่งผลงานเพื่อตรวจจำแนก / วิเคราะห์ชนิด

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ชื่อ (นาย, นาง, นางสาว) ..... อาชีพ .....

ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....

ได้อ่านหลักเกณฑ์ในการส่งตัวอย่างแมลง เพื่อตรวจจำแนกแล้ว ยินดีปฏิบัติตามทุกประการ

ลงชื่อ .....

(.....)

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับตัวอย่างแมลง

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ชื่อ (นาย, นาง, นางสาว) .....

ได้รับตัวอย่างแมลงจาก (นาย, นาง, นางสาว) .....

จำนวนทั้งหมด..... (ตัว, ก่อง, ขวด, หีบ ฯลฯ)

ลงชื่อ .....

(.....)

[illegible]

เอกสาร 4 (สมุดบันทึกรับตัวอย่างพืชและผลการวินิจฉัย)

วัน เดือน ปี (ส่งตัวอย่าง)	เลขที่รับ	ชื่อ/ที่อยู่ (เกษตรกร/ หน่วยงาน)	ชื่อพืช/อาการ	ห้องปฏิบัติการ	ชื่อเจ้าหน้าที่ (รับตัวอย่าง)	วัน เดือน ปี (ติดตามผล)	ผลการวินิจฉัย และคำแนะนำ	ชื่อผู้วินิจฉัย	หมายเหตุ
Ex.									
5 เมษายน 2565	65/1055	คุณจันทร์จุฑา เหลื่อมปุย ต.หนองนกไข่ อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร	กล้วยไม้สกุลหวาย อาการ ใบเหลือง	1. Lab วิทยาไมโค (คุณทัศนพร ทศคร) กักตุน 2. Lab ไวรัสวิทยา (คุณปริเชษฐ์ ตั้งกาญจนภรณ์)	คุณกอบกุล กัณหา ตัวอย่าง	12 เมษายน 2565	1. Lab วิทยาไมโค ไม่พบเชื้อราสาเหตุโรค 2. Lab ไวรัสวิทยา พบไวรัสในกลุ่ม Potyvirus และ ORSV คำแนะนำ ตัดทำลาย บริเวณที่พบเชื้อ กั้นเชื้อ กระจาย	(คุณปริเชษฐ์ ตั้งกาญจนภรณ์)	แจ้งผล 7 เมย. 65

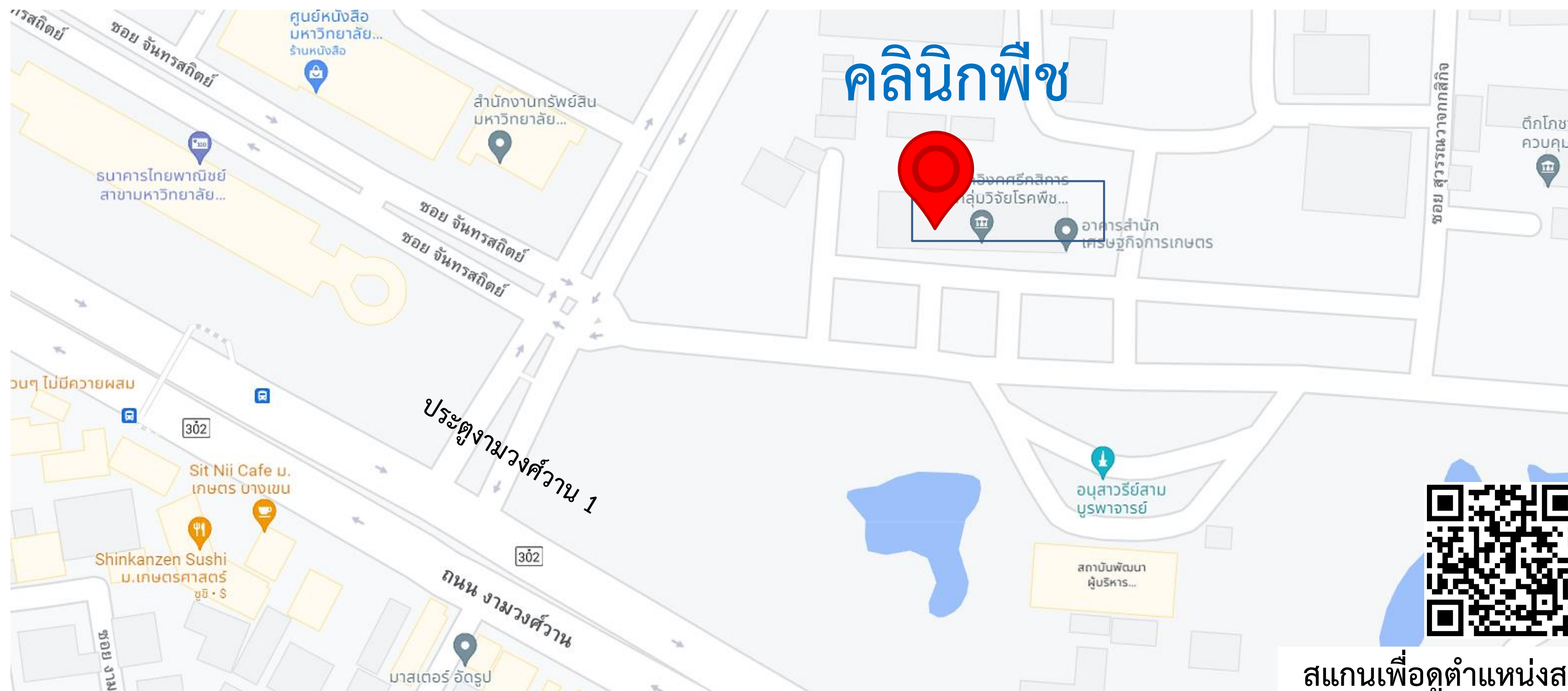

เจ้าหน้าที่รับตัวอย่าง

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 0-2579-0151-8

สถานที่ตั้ง คลินิกพืช กลุ่มวิจัยโรคพืช ตึกอสังคศรีกสิการ ชั้น 1 สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ

สแกนเพื่อดูตำแหน่งสถานที่ตั้ง

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 0-2579-0151-8

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่หน่วยงานของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้

คลินิกพืช ตักอึงคศรีกสิการ
สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร
โทรศัพท์ 0-2579-9583